

ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่*
Factors Affecting Self-discipline of Students at
Ragamangala University of Technology Lanna Chiangmai

ปาริชาติ บัวเจริญ และประภัสสร สมสาต
Parichat Buacharoen and Prapasorn Somsatan
มหาวิทยาลัยพายัพ
Payap University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: parichat_b@payap.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ 2) ศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ 3) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยจำแนกตามตัวแปร เพศคณะ ชั้นปี และสถานภาพของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 384 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) การหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.66-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84, 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และตรวจสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อยู่ในระดับมาก

*ได้รับบทความ: 4 ตุลาคม 2565; แก้ไขบทความ: 27 พฤศจิกายน 2565; ตอรับตีพิมพ์: 10 ธันวาคม 2565

2. ระดับความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกับกับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง; ความมีวินัยในตนเอง

Abstract

The research aims 1) to study the factors affecting the students' self-discipline of Rajamangala University of Technology Lanna, Chiang Mai, 2) to study the level of students' self-discipline Rajamangala University of Technology Lanna Chiang Mai and 3) to compare the factors affecting the students' self-discipline and classified factors to self-discipline among students, gender, faculty, year and family status. The samplings were 384 students from Rajamangala University of Technology Lanna Chiangmai fiscal year 2019. The samplings were selected by stratified sampling. Moreover, the data collecting instruments were a checklist and 5 level Likert scale. The research instruments were qualified from content validity, Index of Item Objective Congruence (IOC) with values between 0.66-1.00 and Cronbach's Alpha Coefficient. The results of reliability were 0.84, 0.82. The statistical data analysis was percentage, average, standard deviation (S.D.), T-test, and One-way ANOVA or F-test, and LSD.

The results illustrated that:

1. Students' total self-discipline was the relationship among parents and students, the relationship between students and friends, and the relationship between teachers and students was at a high level.
2. The level of self-discipline of the students overall was at a high level.
3. The comparison of the difference between the average scores of factors affecting the students' self-discipline. The results found that the first-year students had average scores for the factors affecting the students' self-discipline; the relationship between teachers and students were different from the 2nd year, 3rd year and 4th year with a statistical significance at 0.05.

Keywords: factor affecting self-discipline; self-discipline

1. บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แต่อย่างไรก็ตามการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญนั้นจะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายๆ อย่าง และปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรบุคคล ซึ่งนอกจากจะมีคุณสมบัติทางสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความเสียสละ คุณสมบัตินี้สำคัญอีกประการหนึ่งคือความมีวินัยของคนในชาติ การมีวินัยในตนเอง เป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของสังคมเพราะจะทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข บุคคล ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองดังนี้ คือการปฏิบัติตามระเบียบของสังคมมีความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ ควบคุมอารมณ์และมีความอดทน (Ausubel, 1968, pp. 459-460) ซึ่งวินัยในตนเองเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุม ตนเองและพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้โดยเกิดความสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่พึงงามในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสถาบันการศึกษาจะประสบปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน ทั้งในเรื่องของความไม่มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตนตามใจตนเองมุ่งทำอะไรเฉพาะที่ตนถูกใจมากกว่าถูกต้อง การที่บุคคลขาดวินัยในตนเองมีผลทำให้ขาดวินัยทางสังคมไปด้วย วินัยในตนเองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล สังคมและประเทศชาติ ดังนั้นวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งที่ควรได้

รับการส่งเสริมเพื่อเป็นพื้นฐานของการควบคุมตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างวินัยทางสังคม

การมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง มีจริยธรรมในตนเองสูง มักจะเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเองด้านต่างๆ สูง เช่น การทำงาน การตรงต่อเวลา การเคารพกฎระเบียบและวินัยของส่วนรวม รวมทั้งการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ทำงาน คนที่มีวินัยในตนเองจึงเป็นตัวละครที่จะช่วยสังคมหรือประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง เพราะบุคคลที่มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะที่สำคัญคือ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคม ดังนั้น วินัยจึงมีความสำคัญและอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคข้อมูลข่าวสาร ประเทศที่มีความก้าวหน้าต้องมียินัยเป็นพื้นฐาน ประชาชนต้องมีเหตุผลและมีวิจารณญาณในการคิดและตัดสินใจเลือกรับข้อมูล รับวัฒนธรรมและดำเนินชีวิตอย่างรอบคอบมากขึ้น ดังนั้น วินัยในตนเองจึงมีความสำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ ความสำคัญส่วนตัวของแต่ละบุคคล ในเรื่องของการแสวงหาความรู้ เนื่องจากในปัจจุบันวิชาความรู้มีอยู่อย่างมากมาย แต่ละบุคคลสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง บุคคลจึงควรมีวินัยในตนเองสามารถควบคุมตนเองได้ มีความฉลาด รอบคอบ อึดทนในการเลือกที่จะเรียนรู้ เพื่อที่จะแสวงหาความรู้ให้มากที่สุด ประการที่ 2 คือ ชุมชน สังคมและประเทศชาติจะมีความก้าวหน้า มั่นคงและยั่งยืนต่อไปได้จะต้องอาศัยประชาชนในชาติที่แต่ละคน

ที่เสียสละและทำความดีให้แก่ชุมชน ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ในขณะที่สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาในการอบรม ดูแลและให้ความอบอุ่นกับบุตรหลานน้อยลง สถาบันการศึกษาในทุกระดับชั้นจึงมีหน้าที่ที่ต้องดูแลเอาใจใส่และบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัยในตนเองให้กับเยาวชนในชาติ โดยประชากรในชาติที่มีคุณภาพจะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ มีความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความอดทน ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความไม่ก้าวร้าวและคุณลักษณะดังกล่าว มีเหตุปัจจัยร่วมกันที่ความมีวินัยในตนเอง (สุรพงษ์ ชูเดช, 2542, หน้า 84; อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2529) สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตออกไปสู่สังคม การเสริมสร้างวินัยในตนเองให้กับนักศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยการเสริมสร้างวินัยในตนเองสามารถกระทำได้โดยใช้การอบรมสั่งสอนจากครอบครัวโดยตรง โดยการเลียนแบบพฤติกรรมของบิดามารดา การอบรมทางตรงและทางอ้อมจากศาสนาและสังคม รวมทั้งการอบรมจากสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนากำลังคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัยในตนเองของนักศึกษา และมีข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2554 ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งได้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าชั้นเรียน

ไม่ตรงเวลา ไม่เตรียมอุปกรณ์ในการเรียน หลังในเวลาเรียน แต่งกายไม่สุภาพเรียบร้อยให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าการแสวงหาความรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยจำแนกตามตัวแปร เพศคณะ ชั้นปี และสถานภาพของครอบครัว

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ประกอบด้วย คณะบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ 3,711 คน คณะวิศวกรรมศาสตร์ 3,620 คน และคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ 1,524 คน รวมทั้งสิ้น 8,855 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร

ของ Taro Yamane ระดับความเชื่อมั่นของตัวอย่างที่ 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 384 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ จำนวน 160 คน คณะวิศวกรรมศาสตร์จำนวน 158 คน คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์จำนวน 66 คน ตัวแปรที่จะศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ คณะ ชั้นปี และสถานภาพของครอบครัว ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา กับความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ได้แก่ เพศ คณะ ชั้นปี และสถานภาพของครอบครัว ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ ประกอบด้วย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ลักษณะของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) โดยเกณฑ์ที่ใช้กำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 5 4 3 2 1 คะแนน ตามลำดับ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน มีค่าเท่ากับ 0.66-1.00 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา และแบบสอบถามความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยนำไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84, 0.82 ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมานำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าทางสถิติ และขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ 1) คำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เพื่อทราบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา และระดับความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกันโดยการ

ทดสอบค่าที (T-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบแบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way analysis of variance) ถ้าพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD

4. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ถ้าจำแนกตามเพศ พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่

ทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมาก จำแนกตามคณะ พบว่า ในแต่ละคณะมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์ และคณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ จำแนกตามชั้นปีพบว่า มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 และจำแนกตามสถานภาพของครอบครัวพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ โดย จำแนกตามตัวแปร เพศ คณะ ชั้นปี และสถานภาพของครอบครัวโดยการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ และสถานภาพของครอบครัว

ตัวแปรที่ศึกษา	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>T</i>	<i>Sig</i>
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา					
เพศชาย	229	3.68	0.74	1.863	0.727
เพศหญิง	155	3.81	0.94		

ตัวแปรที่ศึกษา	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>S</i>	<i>T</i>	<i>Sig</i>
ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน					
เพศชาย	229	4.23	0.68	1.070	0.230
เพศหญิง	155	4.09	0.72		
ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา					
เพศชาย	229	4.20	0.66	1.252	0.132
เพศหญิง	155	4.29	0.62		
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา					
อาศัยอยู่ร่วมกัน	296	3.65	0.63	1.443	0.128
แยกกันอยู่	88	3.59	0.79		
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน					
อาศัยอยู่ร่วมกัน	296	4.31	0.66	1.293	0.122
แยกกันอยู่	88	4.19	1.08		
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา					
อาศัยอยู่ร่วมกัน	296	4.05	0.72	1.596	0.115
แยกกันอยู่	88	3.88	0.94		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ความสัมพันธ์

ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ และสถานภาพของครอบครัว พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา จำแนกคณะ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน					
ระหว่างกลุ่ม	2	2.118	0.706	3.536	0.072
ภายในกลุ่ม	381	7.159	0.156		

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
รวม	383	9.277			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	2.118	0.706	8.156	0.096
ภายในกลุ่ม	381	7.159	0.156		
รวม	383	9.277			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	2.118	0.706	11.306	0.117
ภายในกลุ่ม	381	7.159	0.156		
รวม	383	9.277			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เชียงใหม่ ที่เรียนคณะวิชาต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง นักศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา จำแนกชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับเพื่อน					
ระหว่างกลุ่ม	3	2.118	0.706	5.236	0.112
ภายในกลุ่ม	380	7.159	0.156		
รวม	383	9.277			
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	3	2.118	0.706	4.536*	0.007
ภายในกลุ่ม	380	7.159	0.156		
รวม	383	9.277			

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	3	2.118	0.706	12.506	0.089
ภายในกลุ่ม	380	7.159	0.156		
รวม	383	9.277			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า นักศึกษา ของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เชียงใหม่ ที่เรียน กับนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เป็นรายคู่ จำแนกชั้นปี

ชั้นปีการศึกษา	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		3.58	3.95	4.24	4.12
ชั้นปีที่ 1	3.58	-	- 0.48*	- 0.45*	- 0.58*
ชั้นปีที่ 2	3.95	-	-	0.03	- 0.96
ชั้นปีที่ 3	4.24	-	-	-	- 0.13
ชั้นปีที่ 4	4.12	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เชียงใหม่ ที่เรียนชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา แตกต่างกับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ พบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ทั้งเพศ

ชาย และเพศหญิงมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมาก จำแนกตามคณะคือคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ ศิลปศาสตร์ คณะศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก และจำแนกตามชั้นปี นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 ตามลำดับ และจากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าความมีวินัยในตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ลำปาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับทัศนียา แสนทิพย์ (2559) การศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอยู่ระดับค่อนข้างสูง และเบญญาภา หลวงราช (2560) ทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนมีระดับความมีวินัยในตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริกร สินสม (2557, หน้า 83) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของกาญจนา ร้อยนาถ, ดวงแข พิทักษ์สิน และพิชญ์วีร์ สิ้นสวัสดิ์ (2551, หน้า 32) ที่ได้ศึกษาความมีวินัย

ในตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับดี

นอกจากนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2555, หน้า 3-15) กล่าวว่า วินัยในตนเอง (Self-Discipline) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก การมีวินัยในตนเอง นอกจากจะส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จ ในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับนับถือ ชื่นชมจากบุคคลอื่นๆ ที่รู้จักแล้ว ยังส่งผลให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ มีความสงบสุขเจริญก้าวหน้า เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้บุคคลมีวินัยในตนเอง ตั้งแต่เด็กและรักษาไว้อย่างต่อเนื่อง ความวินัยในตนเองเป็นแกนสำคัญมีรากที่หยั่งลึกต่อการปฏิบัติที่ยั่งยืนเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จ (The Master Key to Success) และจากผลการวิจัยการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักศึกษา โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ คณะ และสถานภาพของครอบครัว พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ สวัสดิ์ (2551, หน้า 70-71) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่มีความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความไม่มีความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนมีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นอกจากนี้ กุหลาบ อินทร์สา, ประเสริฐ เรือนนระการ และเสนอ ภิรมจิตร์ผ่อง (2559, หน้า 39-48) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียน ได้แก่ นิสัยในการเรียน เจตคติต่อความมีระเบียบวินัย ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพชุมชน พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งปัจจัยทั้ง 6 สามารถรวมกันพยากรณ์ความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ร้อยละ 69.60 และจากผลการวิจัยในครั้งนี้ เมื่อจำแนกตัวแปรตามชั้นปี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความแตกต่างกันกับชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับทัศนียา แสนทิพย์ (2559) ทำการศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สอดคล้องกับขจิตตา นพโสภณ (2562) ทำการเปรียบเทียบระดับความมีวินัยในตนเองของ

นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองขาหย่างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกระดับชั้นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนที่หลากหลาย เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนตนเอง ได้รับผิดชอบ ได้แสดงความเห็นในเรื่องต่างๆ ซึ่งจะส่งผลส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับเพื่อนมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับแรก ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่สร้างความสามัคคีให้นักศึกษา เพื่อเป็นการฝึกฝนและพัฒนาศักยภาพและความรับผิดชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาข้อค้นพบที่สามารถนำไปเป็นข้อมูล

ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2.2 ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงแนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ อาจารย์ ผู้สอน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และนักศึกษา เพื่อหาข้อค้นพบที่สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองต่อไป

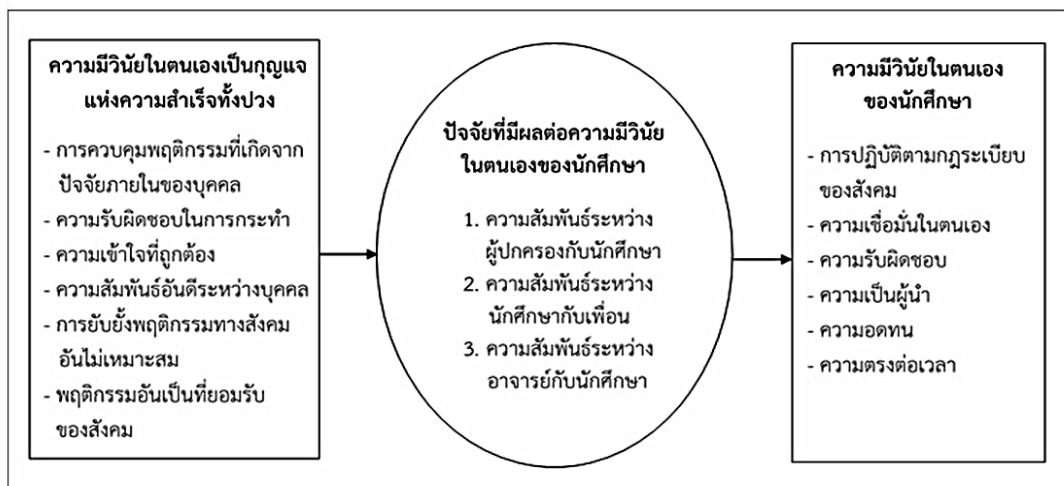
2.3 ควรมีการสร้างโปรแกรมพัฒนาความมีวินัยในตนเองและศึกษาพัฒนาเป็นโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษา ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาซึ่งวินัยในตนเองเป็นความสามารถของ

บุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่พึงปรารถนา ตามความต้องการของตนเองตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนดการเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้น จะมีพื้นฐานมาตั้งแต่วัยแรกเกิดจนกระทั่งโต โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดู ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก นอกจากพ่อแม่ผู้ปกครองแล้ว ครู อาจารย์ ก็เป็นผู้อบรมสั่งสอนหรือปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขต ตามกฎและระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและสังคม โดยที่นักศึกษาพร้อมและยินดีที่จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

การเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้ที่บรรลุวุฒิภาวะทางจิตนั้น จะต้องเริ่มต้นจากการเลี้ยงดูในวัยทารกอย่างมีความสุขความอบอุ่นและผ่านการอบรมสั่งสอน หรือการเลียนแบบที่ดีงามจากผู้เลี้ยงดูตน จึงจะพัฒนาเป็นลักษณะที่เด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคลนั้น และกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้อง มีเหตุผลของบุคคลนั้น

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ร้อยนาค, ดวงแข พัทธ์สิน และพิชญายี วีร์สินสวัสดิ์. (2554). ความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชนบุรี. รายงานสืบเนื่องการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 49: ศึกษาศาสตร์, 4 กุมภาพันธ์ 2554 (หน้า 123-128). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กุหลาบ อินทร์สา, ประเสริฐ เรือนนการ และเสนอ กริมจิตรผ่อง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 22(ฉบับพิเศษ), 39-48.
- ขจิตตา นพโสภณ. (2562). ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองขาหยั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2529). เอกสารประกอบการฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศนียา แสนทิพย์. (2559). การศึกษาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2555). วินัยในตนเองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 17(1), 3-15.
- เบญญาภา หลวงราช. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิริกร สีนสม. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อุไรวรรณ สวัสดิ์. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่มีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสารวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ausubel, David P. (1968). *Education Psychology: A Cognitive: A Cognitive View*. New York: Holt Richart and Winston.